

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

§. 2. Ediuino & humano esse aliquid mixtu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

§. 2. *De diuino & humano esse aliquid mixtum.*

Verum ex eo quod Præpositis vicariam Dei auctoritatem inesse dicimus, aperte datur intelligi, mixtum aliquid ex diuino & humano in eis exstare, non ita tamen ut istud utrumque in vnum aliud quod sit imperfectius coalescat & compingatur; sed ita ut quod diuinum est, diuinum perseueret; humanum, quod humanum.

Hominis igitur, & ut in homine, esse existimandum est id omne, quod natura sua, & perpetua quadam connexionione, in eo qui præest, quæ præest, non reperitur: si enim quæ præest id non habet, aliunde ergo quàm à potestate prædendi id habet. & potest in eo non esse etiam si re ipsa præsit: quare non est perennis & indiuisa eorum qui præsunt proprietas, sed aliunde accessit; tale est prudentia, modestia, benignitas, comitas, discretio, liberalitas, affabilitas, æquanimitas, zelus, caritas, fortitudo, & eiusmodi quæcunque, quæ licet à Deo, & verè diuina dona sint, eius tamen hominis sunt, cui donata sunt, & donata illi sunt ut homini virtute prædito; atque hinc dicuntur esse dona hominis. At verò diuina, & ut in vicariis Dei insunt, quæ sic Præpositis omnibus, & semper insunt, ut subiectis inesse non possint, qualis in primis est illa singularis ad præcipiendum auctoritas, tum benignus quidam ad gubernationis protectionem diuinæ prouidentia oculis, inuigilans ut Superior quæ ad commune bonum faciunt præuideat, quod si minùs præuiderit, optandos nihilominus exitus negotia sortiantur.

Hæc igitur sunt quæ in iis qui præsunt, distincta permanere ad eò cuius clarum est, ut nemo usque eò benignus alienæ indolis sit æstimator, qui illic se ei, quem virtute & scientia eminere videt, ad quæuis imperata subiungat, vel eum putet cui in alios potestas deferatur, protinus ex imprudenti prudentem, ex intemperante castum, liberalem ex auaro, ex imperfecto virtute cumularum fieri. Quinimò hinc procliuis in errorem via aperitur: cum enim plerorumque ea sit imbecillitas, ut non minùs, imò sæpè multò acrius, illis quæ humanitas insita, quàm illis quæ sunt diuinitus largita capiantur; nam & sola comitas (quod in Absalone & aliis probatum est) transuersos agit, ut omnis iustitiae timorisque diuini repagula perfringant: cum quæ in hominibus rari perfecti, plurimi sint imperfecti, humanam verò gubernationem, eam esse conueniat, quæ, non paucis quibusdam qui minùs egeant, sed passim omnibus conuenientior sit; cum animaduertuntur humana ista tam necessaria præsidia deesse, neque comitate, prudentia, affabilitate, ceterisque eiusmodi ornamentis auctoritatem fulciri, non animos ad venerationem simul & amorem in effecti, per facile est ut de summa illa, quam erga Superiores illibatam conseruari decet, reuerentia non parum deteratur.

Eundem

Eundem ergo obuiam, neque obfistendi ignavia committendum, vt Præfibus debitus honor pefsum eat: faciendum que nobis est vt, quemadmodum natura fensus nostros coërcuit, ne alter in alterius munia inuolet; oculus colores, & non fonos; naris odores, & non fapores diiudicet; ita prudens & vera obedientia fensus animi condoccefaciat, nihil que in Præpofitis noftris, nifi quod Præpofitorum est proprium, confiderare patiatur: ideo que humanis diuina ne in deterius flectat; portentofum enim id, & fimile monftri, diuerfis è naturis conflati foret. Quod quidem accuratiflimè tum obferuari oportet, cum ea quæ funt hominis, repugnant, parum que diuinæ auctoritati decora funt: nam fi quando præclatis etiam dotibus prudentiæ, gratiæ, fanctitatis, exornatur is qui præeft, nihil vetat, quin ea moderatione de qua pofttea differemus, etiam hinc, fuæ in Præfides obferuantia additamentum, curare poffit verus obediens. At humanam omnem, quæ naturæ, quæque hominis est, imperfectionem aut vitium, à memoria & cogitatione depellere, fedulò conuenit, efficere que vt folius fimus auctoritatis diuinæ, in Superiore relucentis memores, & reuerenter obfequentes: ac quemadmodum in Chrifto Domino duas non confufas naturas, ita in eius vicariis duas quoque diftinctas* perfonas contèplemur, diuinam vnã, humanam alteram, quarum vtramlibet gerere, ponere, ipfi quidem varia occasione poffint, & eos poffe fciamus, (id enim in quibusdam euentis vtile fcitu, quæ dicenda funt docebunt) præstantiorem autem ab eis poni, viliorem indui, ne facile credamus. Quin potiùs (quod Regibus factitamus, quos non vt Comites aut Duces, licet eiuſmodi funt, fed folùm vt Reges compellamus ac inuermur) ab eo quod in eis infimum est, oculos mentis auertamus; in id verò quod diuinum & fumum est, nempe in eam quam participant Dei repræfentationem, continuatione & contentione magna, in humilitate animi intendamus. Quod fi fecùs quàm par eſſet imperari, vel ab illis multa fieri videntur: illud idem nobis de plurimis quæ à Deo fiunt, videri agnofcamus, ac proinde in vtrifque temeritatem noſtri iudicij compellamus.

Perſonã hãc
dico quam
ἡγεμονον,
non quam
ἡγεμονον
Græci vocant.

§. 3. *Exactius aliquid queritur: & cur id querendum fit.*

Sic igitur conſtitutum, fatiſque videtur eſſe firmatum, elucere quouis in Superiore Deum, non fecùs quàm in quouis indice poteſtas regia & auctoritas; qui que Præpoſitum vel eius iuſſa contempferit, vel in illa temerarius inſurrexerit, non fecùs diuinæ maietatis damnari, quàm regiæ ſoleant, qui in inferiores magiſtratus violenti inſurrexerint. Verùm explicatiùs adhuc aliquid non immeritò poſtulari poteſt, vt percipiatur clarè quid peculiare fit & proprium Præpoſitorum: nam & in quouis homine virtute prædito, multa Dei dona elucent, & omnis quæ illi fit iniuria, imò omne omnino peccatum, Deum ipſum vel ſtultitia, vel malitia, eatenus petit, quatenus leges eius ſanctiſſimas & æter-